

ผลของโปรแกรมการกำกับตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไตเรื้อรัง
ในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้

ประภัสสร เชื้อคำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright © พ.ศ. 2561 Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของโปรแกรมการกำกับตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไตเรื้อรังในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้

EFFECTS OF SELF-REGULATION PROGRAM ON CHRONIC KIDNEY DISEASE PREVENTIVE BEHAVIOR AMONG UNCONTROLLED TYPE 2 DIABETES PATIENTS

ประภัสสร เชื้อคำ 5836254 PHCN/M

พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อภาพร เผ่าวัฒนา, Ph.D. (NURSING), วิชา เทียงธรรม, ส.ค. (การพยาบาลสาธารณสุข)

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการป้องกันโรคไตเรื้อรังในผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จำนวน 60 คน ทั้งเพศชายและเพศหญิง อายุระหว่าง 40 – 60 ปี มีค่า HbA1c มากกว่าร้อยละ 7 แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบกลุ่มละ 30 คน ระยะเวลาศึกษาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ โดยเป็นระยะทดลอง 4 สัปดาห์ และระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการกำกับตนเอง ประกอบด้วยกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ร่วมกับการสำรวจปัญหา การตั้งเป้าหมาย และการเสริมแรง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยให้ตอบด้วยตนเอง วัดผลก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล ในสัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและวิเคราะห์สถิติ Chi-square, Repeated Measure ANOVA และ Independent t – test

ผลการศึกษาพบว่าภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรม การรับรู้ความคาดหวังในผลลัพธ์การปฏิบัติพฤติกรรม และการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคไตเรื้อรังดีขึ้นก่อนการทดลองและดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < 0.001)

จากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการกำกับตนเองเพื่อป้องกันโรคไตเรื้อรัง ส่งผลให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้มีการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคไตเรื้อรังดีขึ้น สามารถป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวานได้

คำสำคัญ : ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ / โปรแกรมการป้องกันโรคไตเรื้อรัง / การกำกับตนเอง

EFFECTS OF SELF-REGULATION PROGRAM ON CHRONIC KIDNEY DISEASE PREVENTIVE BEHAVIOR AMONG UNCONTROLLED TYPE 2 DIABETES PATIENTS

PRAPATSORN CHUAKUM 5836254 PHCN/M

M.N.S. (COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ARPAPORN POWWATTANA, Ph.D. (NURSING),
WEENA THIANGTHUM, Dr.P.H. (PUBLIC HEALTH NURSING)**ABSTRACT**

This quasi-experimental research conducted with a design of two groups aimed to study the effects of a self-regulation program for preventive behavior for chronic kidney disease (CKD) among uncontrolled type 2 diabetes patients. The sample consisted of 60 adults both male and female with uncontrolled type 2 diabetes aged between 40 – 60 years old and with level of Hemoglobin A1c (HbA1c) > 7%. The sample was divided equally into two groups, an experimental group and a control group. The study was conducted over a period of 8 weeks divided into a 4 weeks intervention period and a 4 weeks follow-up period. Activities of the program for the experimental group included delivering knowledge of the disease, exploring the problem, goal setting and positive reinforcement. Data were collected with self-administered questionnaires presented before intervention – after the intervention and at the end of follow-up phase. The data were analyzed by using Chi-square, Repeated Measure ANOVA and Independent t-test.

The results revealed that after the intervention in the experimental group, the mean scores of perceived self-efficacy, outcome expectation and preventive behavior for chronic kidney disease improved significantly than before intervention and was higher than the comparison group (p-value > 0.001).

Findings from this study demonstrated that a self-regulation program could beneficially increase preventive behavior for chronic kidney disease resulting in the prevention of complication.

KEY WORDS: UNCONTROLLED TYPE 2 DIABETES PATIENTS/ CHRONIC KIDNEY DISEASE PREVENTING PROGRAM/ SELF-REGULATION